Vlaamse overheid

Vlaams Ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Agentschap Kunsten en Erfgoed
Arenbergstraat 9, 1000 Brussel
Tel. 02 553 68 68 - Fax 02 553 69 69
Jos.vanrillaer@cjsm.vlaanderen.be

Ontwerpverslag

datum	03/03/2008
Titel	EDLNet Overlegplatform
Aanwezig	Jan Braeckman (VCOB) Licia Calvi (Lessius Hogeschool) Mel Collier (KULeuven Centrale bibliotheek, EDLNet) Bart Debunne (VIOE) Debbie Esmans (dept CJSM, MSEG) Jef Malliet (Erfgoed Limburg, EDLocal) Geert Roelandts (IVA SCW) Hans van der Linden (IVA K&E, MinervaEC) Inge Van Nieuwerburgh (Universiteitsbibliotheek Gent, DRIVER) Chris Vastenhoud (PACKED, Athena, MinervaEC) Bruno Vermeeren (VVBAD) Jeroen Walterus (FARO, MichaelPlus, MinervaEC)
afwezig met kennisgeving	Peter Rogiest (SB Antwerpen) Philippe Vanmeerbeeck (VRT)
afwezig zonder kennisgeving	René Deherdt (MIAT)
Verslaggever	Hans van der Linden

1. De rol van deze groep

Tijdens de EDLconferentie die op 10 december plaatsvond, werd in het kader van EDLNet een overlegstructuur in het leven geroepen. Dit plaform heeft als doel als adviesorgaan en informatiekanaal Vlaanderen, en de K.U.Leuven als de Vlaamse vertegenwoordiger in het EDLNet-project, bij te staan en te ondersteunen. Dit houdt ondermeer de volgende taken in:

- Informatie inzake EDLnet te ontvangen en verder verspreiden naar mogelijke belanghebbenden;
- Via de KUL informatie en advies terug te koppelen naar EDLnet. In dit kader zorgt het platform voor de afstemming tussen de verschillende projecten die in het kader van Europeana en op Vlaams niveau uitgevoerd worden;
- Advies (technisch, politiek, organisatorisch,...) te geven aan de KUL over de deelneming van Vlaanderen in EDLnet;
- Mogelijke digitaal materiaal voor EDL te identificeren en de leveranciers te ondersteunen;

- De promotie over EDL en EDLnet te bevorderen.

Onderlinge afstemming tussen de Europese projecten die EDL voeden is essentieel. Er bestaan vele projecten die op het niveau van de projectleiding slechts minimaal afgestemd worden (vb. verschillende vragenlijsten, technieken, …) wat eveneens te maken heeft dat één en ander organisch gegroeid is. Het Michael-project bestond bijvoorbeeld al voor het EDL-initiatief. De afstemming van deze projecten is daarom een eerste doelstelling maar de blik mag niet vernauwd blijven tot enkel dat niveau. Gezien het merendeel van de leden van het overlegplatform ook in grote mate bij gelijkaardige 'Vlaamse' andere projecten betrokken is, lijkt het evident dat dit overlegplatform ook een ruimere taak op zou nemen en eveneens advies over andere projecten zou kunnen verzorgen en de afstemming ertussen zou kunnen bewaken.

Als coördinerend project is EDLNet erg belangrijk, doch gezien er door de Europese projectleiding slechts één partner per land toegelaten wordt, is hiervoor voor België het gremium EDLNet Belgium opgericht. In dit kader vond er enkele maanden geleden alvast een eerste vergadering plaats met Mel Collier (voor Vlaanderen), Patrick Lefèvre (KBR), Charles-Henri Nyns (UCL) en Paul Thirion (universiteit van Luik). Daar werd tot het compromis gekomen dat alle beslissingen die België in EDLNet zal nemen worden door dit comité aangestuurd. Het is de bedoeling om dit comité tot zes personen uit te breiden: 2 voor het federale niveau, 2 voor de Vlaamse gemeenschap en 2 voor de Franstalige gemeenschap. Hans van der Linden is opgegeven als tweede persoon voor de Vlaamse deelname.

2. Het beheer van EDL

Voor dit agendapunt wordt de presentatie van Jill Cousins, directeur van TEL en EDLNet, als uitgangspunt genomen.

EDLNet bestaat uit drie inhoudelijke werkgroepen:
1. een werkgroep met betrekking tot menselijke, politieke en inter-gemeenschappelijke interoperabiliteit;
2. een werkgroep met betrekking tot standaarden, meertaligheid en de architectuur;
3. een werkgroep die zich toespitst op gebruikers en gebruik.

Daarnaast zijn er twee standaardwerkgroepen voor EU projecten: management en communicatie

Het beheer van EDL wordt waargenomen door de EDL Stichting die op 7 november 2007 in het leven geroepen werd en waarvan de statuten op het einde van die maand aan de Europese Commissie bezorgd werden.

De EDL stichting heeft als doel crossdomein toegang tot erfgoed te voorzien (EDL richt zich op bibliotheken, archieven, musea en audiovisuele collecties) en een juridisch kader te bieden. In het kader van dit laatste punt werd er op een recente mail gewezen waarin de EDL stichting kenbaar maakt om op het eContent*Plus* programma één of meerdere projectaanvragen voor de digitalisering van erfgoedmateriaal in te dienen.

De stichting kan verschillende types rechtspersonen bevatten. Naast Europese verenigingen, nationale en internationale instellingen is de stichting ook toegankelijk voor regionale instellingen (binnen één domein) en individuen. Momenteel zijn slechts enkele grote pan-Europese verenigingen (FIAT, EURIBA, MICHAEL, ICOM, …) lid van de stichting.

Gezien de EDL stichting het beheer van de EDL zal opnemen en EDLNet het voorbereidende traject voor zich neemt (WP1: roadmap en businessmodel) zou men toch verwachten dat er een relatie tussen beide initiatieven bestaat. Het lijkt logisch dat de (nationale) structuren die in het kader van EDLNet opgezet worden, hun weerslag vinden in de EDL Stichting. Dit is momenteel nog niet duidelijk. Gezien Mel Collier een eerste versie van het businessplan maakt (tegen 21 mei), kan dit mogelijk mee gestuurd worden.

3. Roadmap naar het prototype (technische vragenlijst)

De demo van Europeana (deze nieuwe naam is een voorstel van WP1 van EDLNet) geeft de maquette weer die tijdens de conferentie 'one more step towards the European Digital Library' eind januari te Frankfurt voorgesteld werd. Deze demo werd ontworpen door enkele technisch aangelegde mensen van het EDLNet bureau en een aantal consulenten. Opmerkingen en suggesties op de maquette kunnen nog doorgegeven worden.

De naam 'Europeana' is een voorstel van EDLNet en gezien de meeste URLs bestaande uit europeana.<landcode> intussen door het project gereserveerd werden, lijkt het erop dat men met deze werktitel toch wel verder wil. De vraag of een dergelijke keuze niet door de EDL stichting bevestigd moet worden, lijkt terecht. Momenteel is daar geen duidelijkheid over.

De technische vragenlijst is in te vullen door die instellingen die materiaal willen aanleveren voor de demonstrator (die in november 2008 online gaat). De uiterste indiendatum voor de vragenlijst is woensdag 12 maart. Er wordt gesuggereerd dat gezien de strikte timing, slechts enkele grotere spelers aan deze demonstrator te laten deelnemen en het op die manier als een soort leertraject te beschouwen dat het overlegplatform nadien kritisch kan evalueren. Er wordt opgemerkt dat wegens een gat in het beleidskader met betrekking tot digitalisering dit steeds een verhaal van de grote spelers zal blijven.

Tot nog toe tonen de stadsbibliotheek van Antwerpen (Peter Rogiest gaf dit telefonisch door), de KUleuven (met inbegrip van KADOC doch dit moet nog bevestigd worden) en de universiteitsbibliotheek van Gent interesse. Er wordt afgesproken dat ieder zijn (projectmatige) achterban consulteert om na te gaan of er interesse voor participatie in de demonstrator is.

Er wordt op de hoeveelheid aan lopende vragenlijsten gewezen (in het kader van Athena, EDLocal, EDLNet maar ook Erfgoed 2.0 en BOM Vl), het lijkt een belangrijke taak voor dit overlegplatform om dit onderling af te stemmen.

De vraag wordt gesteld of EDL zich enkel op het objectniveau richt of ook op collectieniveau. Hierbij wordt verwezen naar een recente mail van Christophe Dessaux (lid van Michael en via de Michael AISBL lid van de EDL stichting) die suggereert dat Europeana ook ruimte zou moeten bieden voor collectiegegevens. Het is echter zo dat archieven hun collectie vaak niet op itemniveau ontsluiten maar wel op bovenliggende niveaus (fondsen enz.)

Chris Vastenhoud sprak onlangs met Sjoerd Siebinga (bij TEL betrokken ivm meertaligheid) en het bleek dat naar de ontsluiting van de informatie er naar de grootste gemene deler gezocht zal worden, wat de facto op de objectnaam terecht zou komen. Er wordt opgemerkt dat er toch wel wat met CIDOC en meertalige thesauri gedaan zou kunnen worden maar dat men eigenlijk richtlijnen verwacht over hoe te digitaliseren. In het DRIVER-project werden bijvoorbeeld richtlijnen opgesteld waardoor de harvestingmogelijkheden veel beter werden. Iets soortgelijks zou je van EDLNet ook mogen verwachten. Een andere opmerking die in dit kader relevant lijkt, is de vraag hoe men de thema's (city, crime and punishment, …) uit het materiaal zal distilleren en of men in dit kader ook rekening houdt men persoonlijke ontsluiting en *social tagging*.

In dit kader zou het interessant zou om inzage te hebben in de documenten die binnen de drie werkgroepen van EDLNet geproduceerd worden. Mel Collier vraagt na of het mogelijk is deze verslagen, rapporten en beslissingen te verspreiden. Het zou zeer zinvol zijn om voor elk werkpakket een vertegenwoordiger te hebben zodat het overlegplatform inhoudelijk meer zicht kan krijgen op de uitwerking en de filosofie van het project.

Er rijzen enkele vragen:

- zal het materiaal dat in het kader van de demonstrator aangeleverd wordt nadien nog gebruikt worden?
- Hoe gaat EDL om met de suggestie om informatie ook op collectieniveau op te nemen? Stemt het project in of zal het zich blijven beperken tot het itemniveau?
- Zal EDLNet zich uitspreken over bij digitalisering te volgen richtlijnen (ivm metadata)?

4. Informatiedoorstroming

Ter voorbereiding van deze bijeenkomst werden de actiepunten van de laatste vergaderingen alsook de 'collated actions' vooraf doorgemaild. De leden van het overlegplatform kunnen hierop reageren, en dit eveneens nadien per mail. Er wordt de vraag gesteld of er geen *highlights* zijn die het vermelden waard zijn. Door het overlegplatform nauwer bij de drie werkpakketten te betrekken (zie opmerking hoger), zou dit meer accuraat opgevolgd kunnen worden.

5. Persbericht

In de loop van vorige week werd het persbericht naar aanleiding van de lancering van de demosite (www.europeana.com, met informatie over de maquette) op de site van de KU Leuven, het agentschap Kunsten en Erfgoed en het departement CJSM gepubliceerd. Voor verdere verspreiding zijn de links en de documenten op die sites beschikbaar

6. Afspraken

Het overlegplatform zal na een volgende bijeenkomst van EDLNet (WP1) terug samenkomen, naar verwachting zal dit medio mei gebeuren. Voorafgaand zal Mel Collier het businessplan dat hij in dat kader voorbereid met het overlegplatform terugkoppelen. Om deze communicatie te vergemakkelijken gaat Hans van der Linden na of er voor dit overlegforum een mailinglijst kan opgericht worden.

Momenteel is er ook nog onduidelijkheid over:

- De link tussen EDLNet en de EDL Stichting (zie punt 2)
- De inhoudelijke vereisten die Europeana stelt (zie punt 3)

Mel Collier zal dit binnen EDLNet ter sprake brengen.

Gezien het met betrekking tot de drie werkpakketten van EDLNet zinvol lijkt om er dichter bij betrokken te worden, vraagt Mel Collier na of de rapporten, verslagen en beslissingen verspreid mogen worden. Het zou ideaal zijn om per werkpakket één specifiek lid van het overlegplatform aan te duiden zodat dit nauwer opgevolgd kan worden.

Het lijkt ook interessant om een gevolg aan de oproep door de EDL stichting in verband met het in te dienen digitaliseringsproject (zie punt 2) via dit platform te coördineren.

De technische vragenlijsten die bedoeld zijn voor die instellingen die aan de demonstrator willen meewerken, zullen bij wijze van leertraject enkel door enkele grote instellingen ingevuld worden. Positieve beslissingen worden via het overlegplatform teruggekoppeld.